

- Vandsam er resultatet af et samarbejde mellem Auning Vandværk, Hevring Vandværk, Holbæk Vandværk, Vivild Vandværk, Øster Alling Vandværk og Aqua Djurs. Vandsam kommer også til at forsyne Udby Vandværk.
- Vandværket ligger i Auning i 37 meters højde. Det gør, at vandet med lethed kan flyde til forbrugeren.
- Der er i alt etableret fire borer, 5 trykforøgere og lagt omkring 50 kilometer forsyningsledninger.
- Vandet i Vandsam bliver hentet ved borer i Løvenholmskoven.

Michael Chr. Hansen, projektleder hos NIRAS fortæller, hvordan NIRAS har kunnet bruge deres erfaringer fra tidligere projekter i det store vandsamarbejde.

Foto: Jesper Voldgaard

Vandsam

– en succeshistorie fra et samarbejde

Det startede med en uformel samtale nede i den lokale Brugs tilbage i 2014. Og nu fire år efter er Vandsam A/S i Norddjurs Kommune en realitet. Seks vandværker er gået sammen om det nye anlæg ved Auning, der nu leverer vand til 4.000 husstande. Men hvordan er samarbejdet så gået? Mere end bare godt, hvis man spørger bestyrelsesformand i Vandsam, Brian Pedersen.

Sammenlægningens fire faser

Sammenlægningen af så mange forsyninger krævede en del strategisk arbejde og planlægning, inden det første fysiske spadestik kunne tages i den midtjyske muld. Derfor valgte vandværkerne i Norddjurs at indgå i et samarbejde med NIRAS som ekstern konsulent på projektet. NIRAS havde erfaring med lignende projekter, men Vandsam var det første i den kaliber.

Tilbage i 2014 startede projektets første fase. Her skulle vandværkerne beslutte, om samarbejdet overhovedet var noget, de ville være en del af. Efter et foreløbigt "ja" til samarbejdet lavede man en detaljeret beregning, hvorefter vandværkerne bandt sig endeligt til aftalen med NIRAS.

Så kunne arbejdet gå i gang, og det blev startskuddet til en større udbudsproces. Hvem skulle bygge det nye vandværk? Vand & Teknologi endte med at blive totalentreprenør på projektet.

Hvornår sætter vi spaden i jorden?

Alle ni vandværker kom på inspirationstur rundt i landet. Her sugede man til sig fra de vandværker, der allerede havde lignende samarbejder. "Netop den grundige forberedelse var en af grundene til det gnidningsfrie arbejde", fortæller Brian Pedersen. Alle blev hørt i processen, og det gjorde, at der var meget få indvendinger, da det endelige arbejde gik i gang. Vejen til det flotte fællesvandværk blev i høj grad brolagt med tålmodighed. Fire år har det taget fra den

føromtalte Brugs-snak til, at vandet nu kan leveres fra en bakketop i Auning. Sådan en proces kan få selv det mest tålmodige menneske til at trippe lidt uroligt. Kunne man dog ikke snart sætte en spade i jorden? Men netop den grundige forberedelse og research gjorde, at der var meget få fejl og justeringer, da selve byggeriet gik i gang.

I det nye anlæg har man valgt at samle vandet i rustfri overfladetanke, der hver har en kapacitet på 500.000 liter vand. Anlægget er fuldautomatisk og drives uden manuel overvågning.

Miljøet i tankerne

Selve byggeriet er tænkt ned til mindste detalje og med særlige overvejelser om, hvordan man bygger et moderne vandværk i den bedste kvalitet uden at fråse unødvendigt.

Vandværket er egentligt to separate vandværker, så hvis der skulle ske en fejl ved det ene, står forbrugerne i Norddjurs ikke uden vand. Udover sikkerheden på vandværket er der også tænkt grøn energi ind i byggeriet. Således dækkes en del af strømforbruget på Vandsam via store solceller.

Michael Chr. Hansen fra NIRAS pointerer, at løsningen er såvel bæredygtig som økonomisk fornuftig. Men det er ikke kun den del af miljøet, der har været i tankerne i projektets opstart. Lokalmiljøet er også blevet involveret i hele byggeprocessen. Vand & Teknik har i høj grad benyttet sig af lokale håndværkere til byggeriet, og på den måde er Vandsam miljøforkæmper på mere end et punkt.

”Der er blevet lagt hjerte og sjæl i det her byggeri”, fortæller Brian Pedersen med tanke på de lokale håndværkere, der det sidste år har knoklet for at få det flotte vandværk til trone på bakken i Auning.

Fremtidens forsyning

Inden projektet blev godkendt, var de klassiske forbehold til stede i Norddjurs Kommune. Bliver hele processen alt for dyr i forhold til, hvad man får ud af det? Bliver alle beslutninger nu taget fra Vandsam, og er de eksisterende vandværker med inde over beslutningerne? Bliver det for centraliseret?

”Forbeholdene er blevet gjort til skamme”, mener Brian Pedersen og Michael Chr. Hansen. De endelige beslutninger ligger stadig ude ved de eksisterende vandvær-

Foto: Jesper Voldgaard

Foto: Jesper Voldgeard

Brian Pedersen, bestyrelsesformand i Vandsam.

ker. De enkelte vandværker beslutter altså selv, hvad vandet skal koste, og hvordan det skal køres. "Med dette samarbejde giver vi håndslag på fællesskabet. Det største vandværk bestemmer ikke mere end det mindste", siger Brian Pedersen.

Michael Chr. Hansen stemmer i: "Man kan i virkeligheden kalde Vandsam et billede på fremtidens forsyning. Her er der særligt fokus på høj kvalitet og billig forsyning samtidig med, at man bibeholder den decentrale måde at drive vandværk på".

Med dette samarbejde giver vi håndslag på fællesskabet. Det største vandværk bestemmer ikke mere end det mindste.

– Brian Pedersen, bestyrelsesformand i Vandsam.

Der, hvor den reelle ændring er sket siden samarbejdets opstart, er måden at drive vandværk på. Ved at lægge dem sammen slipper de små forbrugerejede vandværker for at bekymre sig om vandet. Man har simpelthen fjernet produktionsdelen, men vandværkerne sidder stadig tilbage med de endelige beslutninger.

Udover at forbeholdene blev gjort til skamme, og det viste sig, at samarbejdet mellem vandværkerne foregik gnidningsfrit, viste det sig også, at der var en væsentlig højere forsyningssikkerhed grundet sammenlægningen.

Vandsam er foregangsvandværk

Andre mindre vandværker er begyndt at vise interesse for Vandsam, og hvad de har gjort sig af erfaringer med samarbejdet. Vandsam og Brian Pedersen slår hellere end gerne dørene op for andre vandværker, der går med tanker omkring fælles samarbejder. Brian kalder denne nye måde at drive vandværk på for en "ideologi", og beskriver det som "en genfødsel af andelstanken".

"Den her måde at drive vandværk på er i virkeligheden en genfødsel af andelstanken", siger Brian Pedersen, bestyrelsesformand i Vandsam.

Læs mere om Vandsam A/S på www.vandsam.com